

[Undervisningsministeren.]

til Statsmand. Den ældste, den bedste, den største Statsmandskunst, vi har i Verden, er den engelske, og den har alle Dage gjort det til sit ufravigelige Løsen aldrig at *antye Interesser*, men altid at *tale om Ideer*. Ja, det er klog Statsmandspolitik. Det ærede Medlem nikker forstaaende. (*Moltesen*: Ja, det forstaaer jeg; men Gadarenernes Land begriber jeg ikke.). Det ærede Medlem er blevet Statsmand i den bedste engelske Skole.

Det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen rettede det direkte Spørgsmaal til mig — og dermed skal jeg slutte —, om jeg ikke vilde offentliggøre den sidste Indrømmelse, jeg gjorde i Udvalget. Det vil jeg gerne, og jeg skal gøre det med det samme. Denne sidste Indrømmelse til det ærede Medlem og hans Parti gik ud paa, at i *ganske særlige Tilfælde* kunde Seminariet med Ministerens Samtykke ved Optagelsesprøven bortse fra et enkelt Fag eller nogle faa Fag, naar vedkommende Eksaminand kunde godtgøre, at han havde været forhindret i at faa en Uddannelse i dem, men hans hele Udvikling i øvrigt berettigede ham til Optagelse paa Seminariet. Med denne Indrømmelse — som jeg nu indrømmer og ogsaa forleden indrømmede, at jeg selv var meget betænkelig ved, og som maaske var for elastisk og sikkert vilde have mødt nogen Modstand i mit eget Parti, selv om jeg tror, at mit Parti var gaaet med til den, hvis vi derigenem fik fuld Overensstemmelse, og som ogsaa i den konservative Lejr vakte Betænkelighed — med denne Indrømmelse var det ærede Medlem og jeg enige; og jeg havde det bestemte Indtryk, at flere af det ærede Medlems Meningsfæller i Udvalget var enige med ham og med mig. Med denne Indrømmelse gik det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen til sit Parti for at anbefale dette sidste imødekommende Skridt fra min Side, og var man gaaet med dertil, da vilde der have været Enighed, da vilde dette Lovforslag nu være lige foran en enstemmig Vedtagelse her i Tinget. Men det ærede Medlem kom nogle Dage efter tilbage med et blankt Afslag fra sit Parti. Naar dette er den historiske Fremstilling af Tildragelsen, naar det er gaaet saaledes til, saa er det ganske uberettiget, at en hel Række Venstretalere forleden stod op og vilde lægge Ansvaret for, at vi ikke havde naaet en Overenskomst, over paa mig og mine Meningsfæller. Skylden ligger hos det ærede Medlem og hans Parti. Skylden ligger deri, at den forholdsvis velvillige, skolevenlige, fremskridtsvenlige Aand, hvorudfra det ærede Medlem

talte ved første Behandling, ikke har kunnet vinde Sejr indenfor hans Parti, men at den Aand eller den Uaand — her kan jeg maaske sige: den Aand fra Gadarenernes Land —, som talte ud af andre ærede Venstretalere, har vundet Raaderum og Herredømme; og Partiet har fulgt dem og har afvist dette Forslag. Det er ikke vor Skyld, det er Partiet Venstres Skyld. Dermed har Partiet Venstre paa dette Omraade som paa saa mange andre Omraader vist, i hvilken Grad det er ved at komme bort fra det gamle Venstreideal, J. C. Christensens Ideal, som han i alt Fald i Ord gjorde gældende og vel ogsaa paa adskillige Omraader, f. Eks. i Skolespørgsmaalet, søgte at virkeliggøre, at Venstre skulde være et Folkeparti. Venstre er mere og mere og ikke mindst under det Madsen-Mygdalske Regimente blevet et snævert Klasseparti. Dette gør sig ogsaa gældende ved Behandlingen af dette Lovforslag.

Søren P. Larsen: Jeg skal kun gøre den korte Bemærkning, at naar den højtærede Minister her fra denne Talerstol har fremhævet, hvilke Indrømmelser han har gjort overfor os, er Ministerens Fremstilling i det store og hele selvfølgelig korrekt. Men jeg tror dog, der er en lille Forskydning for Ministerens Erindring, idet Ministeren jo ikke gengav efter Dokument, men efter Hukommelsen. Den første Gang, dette skriftlige Tilsagn forelaa for os, var under Udvalgets Samraad med Ministeren; og jeg maa maaske gøre opmærksom paa, at der deri stod, at „naar Eksaminanden kan paavise, at særlige Forhold har umuliggjort for ham“ . . . . . o. s. v. Den højtærede Minister vil vistnok indrømme, at dette var noget stærkere end det Udtryk, Ministeren betjente sig af ved sin Gengivelse, der ikke skete efter Dokument. Det er første Gang, der har foreligget en Indrømmelse overfor Partiet Venstre angaaende Optagelseskravene. Og den Indrømmelse med Hensyn til Optagelsen, som den højtærede Minister har givet til Kende her i Dag, skal jo ikke ses som et isoleret Fænomen, men i Sammenhæng med de Bestemmelser, der indeholdes i Lovforslagets § 4, og de Ændringsforslag, Flertallet har stillet til Lovforslagets § 4. Saa overlader jeg trygt til Offentligheden at dømme om, hvem der har vist størst Imødekommenhed i denne Sag.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslaget (se Tillæg C.)

vedtoges med 82 Stemmer mod 26.